

**Az ELTE Politikatudományi Doktori Iskola
minőségbiztosítási terve 2015 - 2019¹**

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Doktori Tanácsa
az Egyetemi Doktori Szabályzat 6. § r) pontjában szabályozott hatáskörében,
az Állam- és Jogtudományi, Politikatudományi Tudományági Doktori Tanács (a továbbiakban: TDT) véleményének figyelembe vételével,
az ELTE Szenátusa által 2007. február 26-án elfogadott Egyetemi Minőségfejlesztési Program és
az ELTE Minőségfejlesztési Szabályzata alapján
– figyelemmel a Programban kinyilvánított alapértékekre (minőség, értékörzés, értékteremtés, nyitottság, átláthatóság, tolerancia, kiszámíthatóság), valamint
az Országos Doktori Tanácsnak a doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításáról közzétett ajánlásában felsorolt elvekre (szakmai kontroll, nyilvánosság, visszacsatolás, egyéni felelősség, dokumentálás) –
az ELTE Politikatudományi Doktori Iskola 2015-2019 közötti időszakra vonatkozó minőségbiztosítási tervét az alábbiakban hagyja jóvá:

1. A minőségbiztosítási terv normatív alapjai

Az ELTE Politikatudományi Doktori Iskola (a továbbiakban: Doktori Iskola) minőségbiztosítási terve – az ELTE Minőségfejlesztési Programjában meghatározott törvényesség elvének megfelelően – a nemzeti felsőoktatási törvényről szóló 2011. évi CCIV. törvény és a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII.19.) Korm. rendelet alapján, az ELTE Szenátusának CCXLVIII. (VII.1.) Szen. sz. határozatával elfogadott Egyetemi Doktori Szabályzat, Kari Doktori Szabályzat és a Doktori Iskola Szervezeti és Működési Szabályzatában rögzített, a doktori képzés és fokozatszerzés minőségét garantáló szabályokon alapul. Ezekről a szabályokról eltérni nem lehet, maradéktalan betartásukat az Egyetemi Doktori Tanács folyamatosan ellenőrzi.

Doktori képzés

2. A doktori témák kiírása, a témakiírás/témavezetés értékelése

¹ Az Egyetemi Doktori Tanács a 2014. szeptember ülésén, a sz. határozatával fogadta el.

A doktori témák kiírásáról – a témakiíró tudományos tevékenységének és a témák tudományos megfelelőségének és teljesíthetőségének értékelésével – az Állam- és Jogtudományi, Politikatudományi Tudományági Doktori Tanács (a továbbiakban: TDT) dönt. A TDT a Doktori Iskola oktatói közül azokat minősíti témakiírónak, akik folyamatosan aktív kutató munkát végeznek, azaz akiknél a témák meghirdetését megelőző 5 év tudományos közleményeinek mutatói jelentősen meghaladják a Doktori Iskola fokozatszerzéshez előírt publikációs követelményeit. A tudományos tevékenységet a Magyar Tudományos Művek Tárában nyilvántartott és folyamatosan frissített adatokkal kell igazolni.

A TDT – a Doktori Iskola vezetőjének ellenőrzése és értékelése alapján – az abszolutórium megszerzése után – szükség esetén a Doktori Iskola vezetőjének javaslatára a képzés alatt is – értékeli a témavezető meghatározott doktorandusszal kapcsolatos tevékenységét.

A TDT figyelemmel kíséri az EDSZ 39.§ (2) bekezdésében foglalt megállapodás alapján, az abszolutórium megszerzése után folytatott kutatóhelyi és témavezetői munkát is, szükség szerint tájékoztatást kér a témavezetőtől a doktori értekezés készültségi állapotáról.

A TDT visszavonja a témakiírói/témavezetői megbízatást attól az oktatótól, aki a jogszabályokban, az egyetemi doktori szabályzatokban, ill. az EDSZ 39.§ (2) bekezdése szerinti megállapodásban vállalt kötelezettségeinek – önhibájából – nem tesz eleget.

A TDT évente értékeli a kiírt témákat, és a felvételi tapasztalatok alapján, az ELTE Doktorandusz Önkormányzat (DÖK) képviselőinek javaslatait is figyelembe véve, javaslatot tehet a tanszékvezetőknek, illetőleg a témakiíróknak a témák módosítására, új témák kiírására.

3. Felvétel a Doktori Iskolába

A Doktori Iskolába való jelentkezés feltétele, hogy a jelölt főszabályként legalább cum laude/ jórendű minősítésű diplomával rendelkezzen, és egy, a Kari Doktori Szabályzatban felsorolt világnyelvből szerzett B2 szintű (korábban középfokú C típusú) nyelvvizsgát igazoljon. A jelentkező rite minősítésű diplomával csak akkor vehető fel, ha nemzetközi szakmai versenyen vagy az Országos Tudományos Diákköri Konferencián Politikatudományi, Történettudományi vagy Állam- és Jogtudományi Szekciójában I-III. helyezést ért el, vagy a jelentkezést megelőző publikációs tevékenysége igazolja a tudományos munkára való képességét.

A felvételi eljárásban a Doktori Iskola Tanácsa, mint felvételi bizottság vizsgálja a jelölt kutatási tervét, annak megvalósíthatóságát, valamint azokat a feltételeket, amelyek a kutatóhelyen szükségesek a kutatási program teljesítéséhez. A felvételre csak akkor kerülhet sor, ha a Politikatudományi Intézet tudja biztosítani mind a megfelelő témavezetést, mind pedig a fokozatszerzés során szükséges szakmai segítséget és kutatóhelyi ellenőrzést.

A felvételtől a Doktori Iskola Működési Szabályzatában előírt pontrendszer alkalmazásával a TDT dönt. A pontrendszer előnyben részesíti azokat a hallgatókat, akik korábbi tudományos diákköri munkájukkal kiemelkedő eredményeket értek el (nemzetközi tanulmányi versenyeken, OTDK-n elért helyezések), más tudományos programokban részt

vettek, szakkollégiumi tevékenységet folytattak, konferencia előadásai voltak, külföldi részképzésben sikeres tanulmányokat folytattak, hallgatói közösségi tevékenységet végeztek, továbbá kiemelkedő idegennyelvi ismeretekkel rendelkeznek.

Az egyéni képzésre való felvételnél felvételi feltétel, hogy a jelölt korábban már elismert folyóiratokban publikált tanulmányaival bizonyítsa a képzésre való alkalmasságát, és diplomáját legalább a képzést megelőzően három évvel szerezte.

4. A doktori képzés tantárgyai

A doktori képzés tantárgyait a Doktori Iskola képzési terve határozza meg. Az egységesen kötelező előadásokat a hallgatók témái szerint választható alternatív és fakultatív tárgyak egészítik ki. A szemeszter tanrendjét a Doktori Iskola Tanácsa fogadja el. A TDT – a törzstagok és a témakiírók/témavezetők kivételével – szemeszterenként jóváhagyja a doktori képzésben kurzust hirdető oktatók személyét.

A kötelező előadások oktatói részben a Doktori Iskola törzstagjai, illetőleg a Kar más kiemelkedő tudományos tevékenységet folytató oktatói, részben külföldi előadók. Az előadásprogram összeállítása során elsődleges cél a politikatudomány legfrissebb hazai és külföldi tudományos eredményeinek közvetítése a hallgatók számára.

Kitűzött cél, hogy az előadások legalább harmadát külföldi egyetemek professzorai, illetőleg nemzetközi kutatóintézetek, szakmai műhelyek tudományos munkatársai tartsák. A külföldi előadók személyére és az előadás témájára – a Kar nemzetközi kapcsolatait is felhasználva – a dékán, a nemzetközi dékánhelyettes, a tanszékvezetők és a Doktori Iskola törzstagjai/témavezetői tehetnek javaslatot.

5. A doktoranduszok kutató munkája

A politikatudományi kutatások – a tudományág sajátosságai miatt – alapvetően egyéni kutató munkára épülnek, illetőleg a kutatási együttműködésekben is általában jól körülhatárolható az egyes résztvevők egyéni kutatási területe. Ezért a Doktori Iskola kiemelt fontosságúnak tartja, hogy a doktoranduszok tanulmányi terve – a szervezett képzés kurzusai mellett – félévekre lebontva részletes kutatási terveit is tartalmazzon. A tanulmányi tervet a doktorandusz a témavezető segítségével és közreműködésével állítja össze. A tanulmányi terveket a Doktori Iskola vezetője ellenőrzi és értékeli, a doktorandusz pedig a terv alapján felvett tanulmányi kurzusok és kutató munka teljesítéséről szemeszterenként számot ad a kurzusok, kutatási feladatok teljesítésére előírtak szerint. A kutató munka félévi teljesítését a témavezető ismeri el. A Doktori Iskola vezetője a tanulmányi terv teljesítéséről mind a hallgatótól, mind a témavezetőtől tájékoztatást kérhet, és javaslatot tehet a témavezetői értékelés kiegészítésére.

A doktori képzés során a TDT engedélyezi a külföldi egyetemen folytatandó részképzést, és ismeri el – kreditbeszámítással – az ott teljesített tanulmányokat és kutató munkát.

A Doktori Iskola célja, hogy az állami ösztöndíjas hallgatók legalább egy szemeszterben külföldi részképzésen vegyenek részt. A részképzésen túl a Doktori Iskola co-tutelle megállapodás megkötését is vállalja meghatározott doktoranduszok kettős doktori fokozatának (double degree) megszerzése érdekében.

Az ELTE Állam- és Jogtudományi Kara, valamint a Doktori Iskola a doktoranduszok kutató munkájához az alábbi támogatásokat nyújtja:

- a karon működő doktori iskolák két évente doktorandusz konferenciát rendeznek, ahol a doktori iskolák aktív hallgatói és az öt éven belül abszolutóriumot szerzett volt hallgatók tartanak előadásokat. Az előadások írásos változatát „Politikatudományi tanulmányok” címmel, elektronikus úton, a kari honlapon közzétett kötetekben publikáljuk;
- a Kar pályázati úton támogatást nyújt doktoranduszoknak is szakkönyv-beszerzéshez; külföldi tanulmányút vagy konferencia szereplés kiadásaihoz.

A Doktori Iskolában – a tanulmányi és kutatási követelmények teljesítésén túl – az abszolutórium kiállításának a feltétele, hogy a doktorandusz a kutatási témájából legalább két, minimum egy-egy szerzői ív terjedelmű, nyomtatott vagy elektronikus publikációt megjelentetett. Publikációként csak olyan közlemény vehető figyelembe, amely az MTMT adatbázisában megtalálható.

6. Monitoring

A doktori képzés színvonala felett a Doktori Iskola vezetője, a Doktori Iskola Tanácsa és a TDT őrökdi. A folyamatos ellenőrzést és értékelést az alábbi jogosítványok biztosítják:

- a TDT tesz javaslatot a Doktori Iskola törzstagjaira; fogadja el a témakiírók/témavezető személyét és témakiírásokat; illetőleg szemeszterenként jóváhagyja a Doktori Iskolában oktatók személyét;
- a TDT tájékoztatást kérhet a témavezetőktől és a Doktori Iskola vezetőjétől az egyes doktoranduszok tanulmányi tervének teljesítéséről;
- a TDT elfogadja és az EDT elé terjeszti a doktori iskolák éves beszámolóját;
- a TDT dönt a Doktori Iskolába való felvételtől, a külföldi részképzés engedélyezéséről és a teljesítés beszámításáról;
- a Doktori Iskola Tanácsa és a TDT figyelemmel kíséri és az abszolutórium megszerzését követően értékeli a témavezetői munkát;
- a Doktori Iskola vezetője ellenőrzi és értékeli a doktoranduszok tanulmányi tervét és ezek teljesítésének témavezetői értékelését;
- a hallgatók publikációi nyomon követhetők a MTMT adattárban.

7. A PhD fokozatszerzés publikációs követelményei

Már a doktori képzés követelményeinél szerepel, hogy az abszolutórium kiállításának a feltétele, hogy a doktorandusz a kutatási témájából legalább két, minimum egy-egy szerzői ív terjedelmű, nyomtatott vagy elektronikus publikációt megjelentetett. A doktori eljárás feltételei ezt azzal egészítik ki, hogy az eljárás megindítása akkor kérelmezhető, ha a pályázó rendelkezik legalább öt, az adott a szakterület által rangosnak tartott, lektorált tudományos folyóiratban, tanulmánykötetben megjelent, vagy közlésre már elfogadott tanulmánnyal, amelyek közül legalább három az értekezés témakörébe tartozó témát dolgoz fel. Ebben az esetben is feltétel, hogy a megjelent közlemények adatai szerepeljenek az MTMT adatbázisában.

A doktori eljárásban a doktori értekezést a szigorlati és a bíráló bizottság tagjai kapják meg elektronikus formában, az értekezés nyomtatott változata pedig az eljárás egész időtartama alatt megtekinthető a Doktori Iskola adminisztrációjának irodájában. A téziseket a nyilvános vita meghirdetésekor közzéteszük a www.doktori.hu honlapon.

Az értekezés nyilvánosságát biztosítja, de egyúttal a doktorjelölt szerzői jogait is védi, hogy az értekezést a doktori eljárás megindításakor fel kell tölteni az ELTE Digitális Tudástárba (EDIT). Ez egyúttal biztosíték arra is, hogy az értekezés a doktori eljárás során már nem változtatható meg. A doktori értekezés nyilvánossá tételét – a sikeres fokozatszerzést követően – az Egyetemi Könyvtár biztosítja, részben a nyomtatott példány megőrzésével és a könyvtári olvasás lehetőségével, részben oly módon, hogy nyilvánosan olvashatóvá teszi az értekezés EDIT-be feltöltött szövegét, és egyúttal megteremti az MTMT-vel való adatkapcsolatot.

8. Fokozatszerzési eljárás

A fokozatszerzési eljárás első biztosítéka, hogy a Doktori Iskolában főszabályként kész értekezéssel kezdeményezhető a doktori eljárás. Doktori tézisek alapján egészen kivételes indokokra (pl. doktorjelölti ösztöndíj, támogatás elnyerése) tekintettel dönt az eljárás megindításáról a TDT. A doktori szigorlatra azonban ebben az esetben is csak akkor kerülhet sor, ha az elkészült értekezést kutatóhelyi vitán értékelték, a vita résztvevői az értekezés nyilvános vitára bocsátását javasolták, és a TDT határoz az eljárás folytatásáról.

A kutatóhelyi vitára minden esetben meg kell hívni a Kar valamennyi oktatóját, a többi politikatudományi képzést folytató felsőoktatási intézmény társtanszékének és a politikatudományi kutatással foglalkozó kutatóintézeteknek a képviselőit. A kutatóhelyi vitán résztvevőknek nyilatkozniuk kell, hogy a pályázó és az értekezés alkalmas a doktori eljárásra bocsátásra (vagy az eljárás folytatására). A kutatóhelyi vitán elhangzott észrevételeket és a nyilatkozatokat jegyzőkönyv rögzíti.

Olyan személy esetében, aki doktori képzésben való részvétel nélkül nyújtja be a dolgozatát, a kutatóhelyi vitán túl habitusvizsgálat előzi meg az eljárásra bocsátást.

A doktori eljárásban közreműködő testületek összetételét, az intézményi belső tagok és a külső közreműködők arányát (legalább 1/3 külső tag), valamint az összeférhetetlenségi szabályokat az Egyetemi Doktori Szabályzat és a Kari Doktori Szabályzat részletesen előírja. E szabályoktól semmilyen indokkal nem lehet eltérni.

A nyilvános vitára ugyanaz a szakmai kör kap meghívást, akik a kutatóhelyi vitára, de a vita nyilvánosságára tekintettel azon bárki részt vehet. A vitát a www.doktori.hu honlapon kívül a Doktori Iskola honlapján, és kari hirdetőtábláján is meg kell hirdetni.

A fokozat odaítélésére a Bíráló Bizottság tagjai titkos szavazással tesznek javaslatot, de a szavazás pontszámokban kifejezett eredményét a nyilvános vitán ki kell hirdetni.

A doktori szigorlat és a nyilvános vita törvényes és szakszerű lefolytatását a TDT ellenőrzi, és csak a jogszabályokban, szabályzatokban előírtak szerint lefolytatott eljárás, és pozitív bíráló bizottsági javaslat alapján tesz javaslatot az EDT-nek a doktori fokozat odaítélésére.

Az EDT a doktori fokozatról szóló döntése előtt – a benyújtott dokumentumok alapján – ugyancsak meggyőződik a doktori eljárás szabályos lefolytatásáról, és a TDT javaslat megalapozottságáról.

Budapest, 2014. szeptember 9.

Dr. Karácsony András
elnök